با ایران توشه
یک قدم جلوتر
باش!

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

ایران توشه، مرجع دانلود فایل های کمک آموزشی دانش آموزان و کنکوری ها

همه چیز
برای موفقیت
تو!

- دانلود رایگان آزمون های آزمایشی قلمچی، خیلی سبز، گاج و ...
- دانلود رایگان گام به گام تمامی دروس
- دانلود رایگان نمونه سوالات امتحانی (نوبت اول و دوم) و امتحانات نهایی
- دانلود رایگان جزوه های کمک آموزشی و شب امتحانی

کافیست هر فایلی که نیاز دارید را در گوگل به این صورت جستجو کنید:

فایل مورد نیاز + ایران توشه

مثال:

دانلود گام به گام دوازدهم تجربی ایران توشه

irantooshe.ir

t.me/irantooshe

گام به گام مطالعات اجتماعی نهم
فصل اول

عنوان فصل: سیاره زمین

در این فایل پاسخ فعالیت‌ها، کارهای کلاسی، تمرین‌ها و پرسش‌های فصل سیاره زمین آمده است.

مباحث فصل: زمین، مهد زیبای انسان‌ها؛ حرکات زمین

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.

irantooshe.ir

تهیه‌شده در ایران‌توشه، توشه‌ای برای موفقیت

irantooshe.ir

فهرست پرسش‌ها

۱ صفحه ۱۰ · فعالیت — حیات در فضا و سیارهٔ بهرام ۴

۲ صفحه ۱۱ · فعالیت — شگفتی‌های آفرینش و آیهٔ سورهٔ غافر ... ۴

۳ صفحه ۱۴ · فعالیت — موقعیت ایران و مدارها روی کره ... ۵

۴ صفحه ۱۴ · فعالیت — طول و عرض جغرافیایی روی کره ... ۵

۵ صفحه ۲۷ · فعالیت — جهت قبله ۶

۶ صفحه ۲۸ · پرسش درون‌متن — چرخش زمین و روز و شب ... ۶

۷ صفحه ۳۰ · فعالیت — ساعت واقعی و رسمی ۶

۸ صفحه ۳۰ · پرسش درون‌متن — ساعت مردم هند، ایران و عربستان ... ۷

۹ صفحه ۳۲ · فعالیت — دایرهٔ روشنایی و فصل‌ها ۷

۱۰ صفحه ۳۴ · به کار ببندیم — مختصات جغرافیایی و سرعت زمین ... ۸

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.

irantooshe.ir

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.

irantooshe.ir

۱ صفحه ۱۰ فعالیت

۱) الف) جست‌وجو کنید که آیا تاکنون در اکتشافات فضایی اثری از حیات در نقاط دیگر فضا یافت شده است؟
ب) به نظر شما چرا در کاوش‌های فضایی به تحقیق دربارهٔ سیارهٔ بهرام (مریخ) بسیار توجه می‌شود؟

الف) تا امروز در هیچ‌یک از کاوش‌های فضایی (مانند مأموریت‌های ماهواره‌ای و مریخ‌نوردها) نشانهٔ قطعی و تأییدشده‌ای از حیات در نقاط دیگر فضا پیدا نشده است. زمین تنها سیاره‌ای است که تا کنون حیات در آن شناخته شده است.

ب) مریخ از بسیاری جهات به زمین شباهت دارد: روز و شب تقریباً هم‌اندازهٔ زمین، فصل‌های متفاوت، وجود یخ در قطب‌ها و نشانه‌هایی از وجود آب در گذشته. به همین دلیل دانشمندان امیدوارند در آن نشانه‌ای از حیات گذشته یا امکان زندگی انسان در آینده بیابند.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۲ صفحه ۱۱ فعالیت

۲) الف) با مراجعه به کتاب‌های علوم و نجوم یا پایگاه‌های اینترنتی چند مورد از شگفتی‌های کهکشان‌ها و اجرام آسمانی منظومهٔ خورشیدی و سیارهٔ زمین را استخراج کنید و در کلاس بخوانید.
ب) به نظر شما تفکر در این شگفتی‌ها چه ارتباطی با موضوع خداشناسی دارد؟
ج) از معنی آیهٔ ۵۷ سورهٔ غافر چه می‌فهمید؟

الف) نمونه‌ها:

- کهکشان راه شیری بیش از صد میلیارد ستاره دارد و خورشید تنها یکی از آن‌هاست.
- خورشید حدود ۲۳۰ میلیون سال طول می‌کشد تا یک بار مرکز کهکشان را دور بزند.
- زمین تنها سیاره‌ای است که حیات در آن شناخته شده و فاصلهٔ مناسب از خورشید، هوا، آب و خاک مناسب دارد.
- سیارهٔ مشتری بزرگ‌ترین سیارهٔ منظومهٔ شمسی است و زحل حلقه‌های زیبایی دارد.

ب) هرچه بیشتر در عظمت، نظم و دقت آفرینش کهکشان‌ها، ستارگان و زمین بیندیشیم، بیشتر به وجود آفریدگاری دانا و توانا پی می‌بریم و عظمت و قدرت خداوند را بهتر درک می‌کنیم.

ج) آیه می‌فرماید: «آفرینش آسمان‌ها و زمین بسیار بزرگ‌تر از آفرینش مردم است، ولی بیشتر مردم این را درک نمی‌کنند.» یعنی انسان در برابر عظمت جهان بسیار کوچک است و باید با تفکر در آفرینش، قدرت خدا را بشناسد و دچار غرور نشود.

۳ صفحه ۱۴ فعالیت

۱) ایران در نیمکرهٔ شمالی قرار دارد یا نیمکرهٔ جنوبی؟ نیمکرهٔ شرقی یا نیمکرهٔ غربی؟ چگونه می‌فهمید؟

۲) چند کرهٔ جغرافیایی به کلاس بیاورید؛ هر گروه با یک کره کار کند:

الف) مدار استوا، مدار قطبی شمال، مدار قطبی جنوب، مدار رأس‌السرطان و مدار رأس‌الجدی را روی کره پیدا کنید و نشان دهید.

ب) نصف‌النهار مبدأ را پیدا کنید و درجهٔ آن را بخوانید. امتداد نصف‌النهار مبدأ را در آن سوی کره پیدا کنید و درجهٔ آن را بخوانید.

۱) ایران در نیمکرهٔ **شمالی** و نیمکرهٔ **شرقی** است؛ زیرا بالاتر از مدار استوا (عرض جغرافیایی شمالی، حدود ۲۵ تا ۴۰ درجه) و شرق نصف‌النهار مبدأ گرینویچ (طول جغرافیایی شرقی، حدود ۴۴ تا ۶۴ درجه) قرار دارد.

۲) الف) مدار استوا بزرگ‌ترین مدار با عرض ۰ درجه و در وسط کره است. مدارهای رأس‌السرطان (۲۳ درجه و ۲۷ دقیقهٔ شمالی) و رأس‌الجدی (۲۳ درجه و ۲۷ دقیقهٔ جنوبی) در دو سوی استوا و مدارهای قطبی شمال و جنوب (حدود ۶۶ درجه و ۳۳ دقیقه) نزدیک قطب‌ها هستند.

ب) نصف‌النهار مبدأ از رصدخانهٔ گرینویچ لندن می‌گذرد و درجهٔ آن صفر است. امتداد آن در سوی دیگر کره نصف‌النهار ۱۸۰ درجه است (همان خط بین‌المللی تاریخ تقریبی).

۴ صفحه ۱۴ فعالیت

۳) به کمک معلم چند کرهٔ جغرافیایی را به کلاس بیاورید، به‌طوری که هر گروه یک کره در اختیار داشته باشد. سپس در هر گروه:

الف) طول و عرض جغرافیایی یک مکان را که درجهٔ آن صفر است روی کره نشان دهید.

ب) سه مکانی را که روی یک مدار قرار دارند در نظر بگیرید و بگویید آیا این سه مکان عرض جغرافیایی یکسانی دارند؟ چرا؟

ج) سه مکانی را که روی یک نصف‌النهار قرار دارند در نظر بگیرید و بگویید آیا این سه مکان طول جغرافیایی یکسانی دارند؟ چرا؟

د) کاربرگه‌های شمارهٔ ۱ و ۲ را کامل کنید.

الف) محل تقاطع مدار استوا (عرض ۰) و نصف‌النهار مبدأ (طول ۰) نقطه‌ای در خلیج گینه، جنوب غرب آفریقا است.

ب) بله؛ زیرا عرض جغرافیایی فاصلهٔ هر مکان از مدار استوا است و همهٔ نقاط یک مدار از استوا فاصلهٔ برابر دارند.

ج) بله؛ زیرا طول جغرافیایی فاصلهٔ هر مکان از نصف‌النهار مبدأ است و همهٔ نقاط یک نصف‌النهار از نصف‌النهار مبدأ فاصلهٔ برابر دارند.

د) کاربرگه‌های ۱ و ۲ روی نقشه و کره تکمیل می‌شوند و پاسخ آن‌ها تصویری است.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۵ صفحه ۲۷ فعالیت

۱) مردم بندرعباس برای اینکه در جهت قبله قرار بگیرند بیشتر به سمت غرب متمایل می‌شوند یا مردم تبریز؟

۲) در آدیس‌آبابا (اتیوپی) و قاهره قبله در کدام سمت است؟

۳) با استفاده از یک نقشهٔ جهان‌نما بگویید که در مالزی قبله رو به کدام سمت است.

۱) مردم **بندرعباس**؛ زیرا بندرعباس نسبت به مکه در شرق‌تر و جنوب‌تر قرار دارد و برای رسیدن به جهت قبله باید بیشتر از تبریز از جنوب به سمت غرب بچرخند.

۲) در آدیس‌آبابا قبله به سمت **شمال** (کمی شمال شرقی) و در قاهره به سمت **جنوب شرقی** است.

۳) در مالزی قبله به سمت **غرب** (شمال غربی) است.

۶ صفحه ۲۸ پرسش درون‌متن

۱) نیمی از زمین که رو به خورشید است روز و روشن و نیمی دیگر شب و تاریک است. اگر زمین به دور خود نمی‌چرخید چه اتفاقی می‌افتاد؟

۲) در این حالت چرا نور خورشید در زمان معین فقط نیمی از زمین را روشن می‌کند؟

۱) اگر زمین به دور خود نمی‌چرخید، نیمی از زمین همیشه روز و گرم و نیمی دیگر همیشه شب و سرد می‌ماند و شبانه‌روز پدید نمی‌آمد؛ زندگی به شکل کنونی ممکن نبود.

۲) چون زمین کره‌ای شکل است و نور خورشید فقط به نیمی از سطح آن که رو به خورشید است می‌تابد؛ نیمهٔ دیگر در سایهٔ زمین قرار دارد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۷ صفحه ۳۰ فعالیت

۱) الف) در زندگی روزانه ساعت واقعی چه کاربردی دارد؟

ب) چرا از ساعت رسمی استفاده می‌کنیم؟ مثال بیاورید.

۲) با توجه به نقشهٔ مناطق زمانی بگویید اگر کسی از پاریس به تهران سفر کند باید ساعت خود را جلو بکشد یا عقب؟ چرا؟

۳) با کمک والدین خود برخی از زمان‌ها یا مکان‌هایی که ویژگی‌های خاصی برای آن‌ها در اسلام بیان شده است را نام ببرید. پاسخ‌های خود را در کلاس و با دوستانتان به اشتراک بگذارید.

۴) هر ساله در کشور ما ساعت رسمی در اول فروردین یک ساعت به جلو کشیده می‌شود و در اول شهریور یک ساعت به عقب کشیده می‌شود. فکر می‌کنید دلیل این کار چیست؟

۱) الف) ساعت واقعی بر اساس موقعیت خورشید در آسمان است و برای تعیین زمان‌های وابسته به خورشید مثل ظهر شرعی، زمان طلوع و غروب و اوقات نماز، به‌کار می‌رود.

ب) چون اگر هر شهر ساعت واقعی خودش را داشت، حتی دو شهر مجاور در یک کشور ساعت متفاوتی داشتند و هماهنگی کارها مثل ساعت کار ادارات، مغازه‌ها و برنامهٔ حرکت قطار و هواپیما دشوار می‌شد. ساعت رسمی برای کل یک منطقه یکسان است. مثال: در تبریز و مشهد با آنکه ساعت واقعی متفاوت است، ادارات هر دو ساعت ۸ صبح باز می‌شوند.

۲) باید ساعت خود را **جلو** بکشد؛ زیرا تهران در شرق پاریس قرار دارد و خورشید زودتر به آن می‌تابد، پس ساعتش از پاریس جلوتر است.

۳) نمونه: هنگام طلوع و غروب آفتاب، شب و روز جمعه، اول هر ماه قمری، ماه مبارک رمضان، شب‌های قدر؛ مکان‌ها: مسجد، مسجدالحرام و کعبه، حرم امامان و امامزادگان، زیارتگاه‌ها.

۴) برای استفادهٔ بهتر از نور روز در ماه‌های گرم سال (بلندتر بودن روز)، کاهش مصرف برق و انرژی و هماهنگی ساعت کار با روشنایی روز.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۸ صفحه ۳۰ پرسش درون‌متن

با توجه به تصویر روبه‌رو مردم هند طلوع خورشید را زودتر می‌بینند یا مردم ایران؟
هنگام ظهر در ایران زودتر فرا می‌رسد یا در عربستان؟

هند در شرق ایران قرار دارد و زمین از غرب به شرق می‌چرخد؛ بنابراین مردم **هند** طلوع خورشید را زودتر می‌بینند. ایران در شرق عربستان است، پس ظهر در **ایران** زودتر فرا می‌رسد.

۹ صفحه ۳۲ فعالیت

الف) با توجه به دایرهٔ روشنایی در اول تیرماه و اول دی‌ماه موقعیت سه شهر گَرانادا، کیپ‌تاون و لیبرویل را توضیح دهید.
ب) به مدار قطبی شمال و جنوب در تصویر ۱ توجه کنید. چرا در اول تیرماه در ناحیهٔ مدار قطبی شمال طول یک روز ۲۴ ساعت و برعکس در مدار قطبی جنوب طول یک شب ۲۴ ساعت است؟
ج) جهت تابش آفتاب به نقاط مختلف زمین یا فصول مختلف سال چه تأثیری در کشاورزی یا معماری خانه‌ها می‌تواند داشته باشد؟

د) از مساوی بودن همیشگی طول روز و شب در منطقهٔ استوا چه نتیجه‌ای می‌گیرید؟

الف) در اول تیرماه (انقلاب تابستانی) خورشید بر مدار رأس‌السرطان عمود می‌تابد؛ گَرانادا (نیمکرهٔ شمالی) تابستان و روز بلند دارد، لیبرویل نزدیک استوا روز و شب تقریباً برابر دارد و کیپ‌تاون (نیمکرهٔ جنوبی) زمستان و روز کوتاه دارد. در اول دی‌ماه برعکس می‌شود.

ب) در اول تیرماه، به‌دلیل تمایل محور زمین، همهٔ مناطق بالاتر از مدار قطبی شمال در دایرهٔ روشنایی‌اند و خورشید غروب نمی‌کند (روز ۲۴ ساعته)، اما مناطق بالاتر از مدار قطبی جنوب در تاریکی‌اند (شب ۲۴ ساعته).

ج) زاویهٔ تابش و طول روز بر دما و فصل رشد گیاهان اثر می‌گذارد؛ کشاورز زمان کاشت و برداشت را با فصل‌ها هماهنگ می‌کند. در معماری، پنجره‌ها و جهت ساختمان را طوری می‌سازند که در زمستان آفتاب بیشتری بگیرد و در تابستان سایه داشته باشد.

د) در منطقهٔ استوا خورشید همواره تقریباً عمودی می‌تابد؛ بنابراین طول روز و شب همیشه برابر (حدود ۱۲ ساعت) و تفاوت فصل‌ها در آن اندک است.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۱۰ صفحه ۳۴ **به کار ببندیم**

۱) الف) با استفاده از یک نقشه طول و عرض جغرافیایی کشور ایران را بخوانید و بنویسید.
ب) به کمک معلم و با مراجعه به منابع، طول و عرض جغرافیایی شهر یا روستای محل زندگی خود را پیدا کنید و بنویسید.
۲) به کمک معلم طرز کار یک گیرندهٔ GPS را مشاهده و بررسی کنید.
۳) میانگین سرعت گردش زمین به دور خورشید در یک ثانیه ۳۰ کیلومتر است. سرعت حرکت زمین به دور خورشید در یک ساعت چقدر است؟ حساب کنید.

۱) الف) ایران بین حدود ۲۵ تا ۴۰ درجه عرض شمالی و ۴۴ تا ۶۴ درجه طول شرقی قرار دارد.

ب) نمونه: تهران حدود ۳۵ درجه و ۴۰ دقیقه شمالی و ۵۱ درجه و ۲۵ دقیقه شرقی است. شهر یا روستای خود را از نقشه یا اینترنت بخوانید.

۲) گیرندهٔ GPS با دریافت امواج رادیویی از چند ماهواره، فاصلهٔ خود از آن‌ها را حساب می‌کند و مختصات (طول، عرض و ارتفاع) و مسیر حرکت را نشان می‌دهد. این فعالیت عملی و با کمک معلم انجام می‌شود.

۳) هر ساعت ۳۶۰۰ ثانیه است:

۳۰ × ۳۶۰۰ = ۱۰۸,۰۰۰ کیلومتر در ساعت

این جواب ممکن است دقیق نباشد.